

Työsuojelun valtakunnallisen valvontahankkeen tarkastuksia tehty jo 160 kunnassa

Valtakunnallisesti syksyllä 2012 käynnistynyt kunta-alan työsuojelun valvontahanke ”Turvallinen, terveellinen ja tuottava kuntatyö 2015” teki vuonna 2012 yhteensä 786 tarkastusta noin 160 kunnassa tai kuntayhtymässä. Valvontahankkeen keskeisenä tavoitteena on kunta-alan työpaikkojen turvallisuusjohtamisen ja työturvallisuuden hallinnan parantaminen.

Tarkastuksista noin kaksi sataa kohdistui kunnan tai kuntayhtymän johtoon eri tasoille, loput tarkastuksista oli työpaikkatarkastuksia. Suurin toimiala oli terveys- ja sosiaalipalvelut, johon kohdistui noin puolet tehdyistä tarkastuksista (378). Koulutusosalalle tehtiin 135 tarkastusta, henkilöstö- ja laitospalveluihin 45 tarkastusta, kirjastoihin ja museoihin 35 tarkastusta ja muihin eri toimialoihin 20 tarkastusta. Tarkastuksilla löytyi eritasoista huomautettavaa 978 tapauksessa.

Ensimmäisiä valvontahavaintoja

Nelivuotisen hankkeen ensimmäisten tarkastushavaintojen perusteella kaikissa kunnissa ja kuntayhtymissä työterveyshuolto oli järjestetty ja useimmiten työterveyshuollon toimintasuunnitelma oli tehty ja ajantasainen. Puutteita esiintyi työterveyshuollon työpaikkaselvitysten ajantasaisuudessa ja siinä, että työpaikkaselvitys ei sisältänyt johtopäätöksiä terveydellisestä merkityksestä.

Kunnissa on työsuojeluorganisaatiot, mutta niiden toiminnan taso vaihtelee paljon. Haasteena on muun muassa työsuojeluasioihin varattujen resurssien riittävyys sekä osittain myös työsuojeluosaaminen, myös linjaorganisaatioissa. Tämä voi heijastua työturvallisuuden hallintaan. Valvonnassa havaittiin myös, että esimiehiä ei ollut riittävästi perehdytetty omiin työsuojelutehtäviin ja -vastuisiin. Tämä vaikutti heidän toimintaedellytyksiin hoitaa heille annettuja työsuojelutehtäviä.

Yllättävän usein kuntahankkeen valvonnassa havaittiin, että työstä johtuvia vaaroja, haittoja ja kuormitustekijöitä ei ollut selvitetty riittävän kattavasti eikä terveydellisen riskin arviointia ollut tehty. Kunnissa ja kuntayhtymissä oli luotu järjestelmiä ja toimivia käytäntöjä, mutta asiakokonaisuutta ei välttämättä ollut käsitelty riittävän kattavasti ja järjestelmällisesti. Esimerkiksi kaikkia työhön liittyviä psykososiaalisia kuormitustekijöitä ei välttämättä osata vielä tunnistaa.

Psykososiaalisista kuormitustekijöistä häirinnän tai muun epäasiallisen kohtelun osalta kunnissa oli olemassa hallintajärjestelmät ja toimivat käytännöt. Asiakasväkivallan uhka nousi esille erityisesti terveys- ja sosiaalipalveluiden ja koulutusalan tarkastuksilla. Työnantajilla on aiempaa paremmat työturvallisuuslain edellyttämät toimivat käytännöt, mutta edelleen etenkin toimenpiteiden toteutusta ja seurantakäytäntöjä täytyy kehittää turvallisen työympäristön varmistamiseksi.

Kosteus- ja homeongelmat sekä muut sisäilmaongelmat nousivat esille kuntahankkeen valvonnassa. Kuntiin oli luotu sisäilmatyöryhmiä ja muita järjestelmiä ja käytäntöjä sisäilmaongelmien hallintaan, mutta asia vaatii edelleen kuntaorganisaatioissa paljon työtä. Haasteena ja kehittämiskohteena tarkastuksilla tuotiin esille muun muassa yhteistyö työterveyshuollon ja/tai kiinteistön omistajan kanssa.

Kuntahankkeeseen mukaan lisää kuntia ja toimialoja

Valvontahanke jatkuu ja laajenee kuntasektorilla. Vuonna 2013 tarkastuksia tehdään pari tuhatta ja ne suunnataan edellä mainittujen toimialojen lisäksi muun muassa teknisten palvelujen johtoon ja työpaikoille.

Hankkeen valmistelussa ja toteutuksessa ovat mukana Työturvallisuuskeskuksen kuntaryhmä, KT Kuntatyönantajat sekä kunta-alan pääsopijajärjestöt. Hanke päättyy vuonna 2015.

Lisätietoja:

hankkeen koordinaattori Sari Roivainen, Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue, PL 46, 00531 Helsinki, puh: 029 501 6346, sari.roivainen@avi.fi

Lisätietoa valvontahankkeesta löytyy työsuojeluhallinnon verkkopalvelusta <http://www.tyosuojelu.fi/fi/valvontahankkeet2013>

Hankkeen verkkosivuston materiaalia täydennetään hankkeen edetessä.